

Maa- ja metsätalousministeriö

CAP27

MUISTIO

CAP 2021-27 MAASEUDUN KEHITTÄMISTOIMENPITEITÄ VALMISTELEVA –TYÖ- RYHMÄ

Aika: Maanantai 5.11.2018 klo 13:00-15:30

Paikka: Maa- ja metsätalousministeriö, kokousshuone Niskavuori, Hallituskatu 3, Helsinki.

Läsnäolijat:

Taina Vesanto, pj, Maa- ja metsätalousministeriö
 Sanna Sihvola, varapj, Maa- ja metsätalousministeriö
 Laura Jänis, Maa- ja metsätalousministeriö
 Juuso Kalliokoski, Maa- ja metsätalousministeriö
 Anne Vainio, Maa- ja metsätalousministeriö
 Jarno Virta, Maa- ja metsätalousministeriö
 Jyri Inha, Valtionvarainministeriö
 Hanna-Mari Kuhmonen, Työ- ja elinkeinoministeriö
 Sonja Pyykkönen, Ympäristöministeriö
 Juha Tall, Maaseutuvirasto
 Reijo Martikainen, Maaseutuvirasto
 Teemu Hauhia, Maaseutuverkosto
 Ritva Rintapukka, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
 Katja Laitinen, Satakuntaliitto
 Leila Lindström, Ahvenanmaan maakunnan hallitus
 Taina Väre, Suomen kuntaliitto
 Marko Mäki-Hakola, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry
 Heikki Huhtanen, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry
 Bjarne Westerlund, SLC
 Tauno Linkoranta, Suomen Kylät ry
 Arttu Talvela, Suomen Yrittäjät
 Jaakko Helenius, Suomen Elinkeino- ja Kehitysyhtiöt SEKES ry
 Eliisa Vesisenaho, Pirkan Helmi ry
 Marianne Selkäinaho, siht., Maa- ja metsätalousministeriö
 Leena Anttila, siht., Maa- ja metsätalousministeriö

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Taina Vesanto avasi kokouksen klo 13:00. Hyväksyttiin kokouksen esityslista.

2. Työryhmän tehtävä, kokoonpano ja järjestäytyminen

Käytiin läpi työryhmän asettamispäätöksen mukaiset tehtävät. Pidettiin esittäytymiskierros, jonka aikana työryhmän jäsenet kertoivat lyhyesti tärkeimmät tavoitteensa työryhmän työskentelyssä. Toimintatavoista sovittiin, että kokouksissa voi olla paikalla joko jäsen tai varajäsen, mutta ei molemmat yhtä aikaa, koska työryhmä on kooltaan suuri. Uuden CAP-suunnitelman substanssivalmistelu tapahtuu eri teemojen osalta työpajoissa. Työryhmän kokouksiin kutsutaan työpajojen vetäjät silloin kun ao. työpajan tuloksia käsitellään sekä tarvittaessa muita asiantuntijoita kuultaviksi.

Työryhmän materiaali lähetetään jäsenille noin viikko ennen kokousta. Työryhmän pöytäkirja laaditaan päätöspöytäkirjana, ei siis kirjata erikseen eri tahojen puheenvuoroja. Kokoukseen voi osallistua myös Skype-yhteydellä. MMM:n ja Mavin virkamiehet, jotka eivät ole työryhmän jäseniä, voivat seurata kokouksia erikseen varatussa kuunteluhuoneessa. Työryhmän materiaaleille perustetaan Tiimeri-työtila ennen seuraavaa kokousta.

3. EU-politiikan tavoitteet maaseuturahastossa vuonna 2021 alkavalle ohjelmakaudelle

Sanna Sihvola kertoi CAP-suunnitelma-asetuksen sisällöstä. Komissio julkaisi tiedonannon “The Future of Food and Farming” marraskuussa 2017 ja CAP-suunnitelma-asetuksen ”Yhteinen maatalouspolitiikka vuoteen 2027” toukokuun 2018 lopussa. Suurimmat muutokset nykyiseen rahastokauteen verrattuna ovat komission esityksen mukaan seuraavat:

- Maatalouspolitiikan I ja II –pilareille laaditaan yhteinen CAP-suunnitelma. Aiemmin I –pilarin tuet eivät ole olleet ohjelma-perustaisia.
- CAP-suunnitelman toteuttaminen voidaan aloittaa vasta komission hyväksymistä seuraavan kalenterivuoden alussa. Kustannukset ovat hyväksyttäviä vasta tästä ajankohdasta lähtien.
- CAP-suunnitelmassa on yhteensä 8 toimenpidekokonaisuutta aiempien 19 toimenpiteen ja yli 30 alatoimenpiteen sijaan.
- CAP-suunnitelmassa siirrytään tulosperusteiseen seurantaan. Jäsenmaa saa komissiolta rahoituksen saavutettujen tulosten perusteella.
- Komissio valvoo, että jäsenmaan järjestelmät ovat kunnossa, jäsenmaa hoitaa tuensaajien valvonnan.
- Rahoitettavien toimien maksimitukitaso on 75 %.
- Tukien maksussa palataan N+3:sta N+2:een eli CAP-suunnitelman toimeenpano ja maksut voivat jatkua 2 vuotta rahoituskauden päättymisen jälkeen (vuoden 2029 loppuun).
- Maaseutuverkoston laajenee CAP-verkostoksi, joka kattaa sekä I että II-pilarin asiat.

Kokousmateriaalin mukana oli jaettu myös muistio CAP-suunnitelman reunaehdoista, joka koskee kaikkia valmistelutyöryhmiä.

4. Valmistelun työsuunnitelma ja aikataulu

Kokousmateriaalin liitteenä oli jaettu CAP-suunnitelma-valmistelun tämänhetkinen aikataulu ja luonnos työryhmän työsuunnitelmaksi. Komission CAP-suunnitelma-asetuksen luonnoksen mukaan suunnitelma pitäisi toimittaa komissioon jo vuoden 2020 alussa, jotta komissio ehtisi hyväksyä sen vuoden 2020 aikana. Tällöin CAP-suunnitelman toteuttaminen voitaisiin aloittaa vuoden 2021 alussa. Tämän aikataulun mukaan pitäisi valmisteluryhmien työ saada päätökseen alkusyksyllä 2019, jotta valtioneuvosto voisi hyväksyä Suomen CAP-suunnitelman vuoden 2019 loppuun mennessä. Työryhmien työskentelyn aikataulu on siis huomattavasti kireämpi kuin aikaisemmilla ohjelmakausilla, mikäli EU-tason aikataulu pysyy nyt suunniteltuna.

MMM on asettanut CAP-suunnitelmavalmisteluun yhteensä viisi työryhmää. Nämä ovat maatalousryhmä, maaseuturyhmä, markkinaryhmä, hallintotyöryhmä ja Ahvenanmaa-työryhmä. Työryhmät käsittelevät esityksiä, jotka valmistellaan erillisissä työpajoissa. Työpajoja tulee olemaan yhteensä 27 eri teemasta tai aihealueesta. Lisäksi on teemakeskusteluja, jotka koskevat maatalouden eri tuotantosuuntia. MMM:n nettisivujen kautta voi ilmoittaa kiinnostuksensa osallistua eri työpajojen työhön tai ilmiäntä sopivan osaajan. Työpajojen puheenjohtajat tekevät lopullisen valinnan osallistujista. Sopiva työpajan osallistujamäärä on noin 20 henkilöä. Työpajojen lisäksi järjestetään asiantuntijoiden kuulemisia. Laajempi ”ota kantaa” –kuuleminen järjestetään sen jälkeen, kun CAP-suunnitelmasta on olemassa ensimmäinen luonnos. Lisäksi käynnissä olevia arviointeja ja selvityksiä hyödynnetään työryhmän työssä.

Maaseuturyhmä kokoontuu noin viisi kertaa kesään 2019 mennessä. Tällä hetkellä on pohdinnassa, onko alueilla tarve tehdä alueelliset maaseudun kehittämissuunnitelmat, kuten aiemmilla ohjelmakausilla. Tästä järjestetään kuulemistyöpaja vielä vuoden 2018 aikana.

Keskustelussa nostettiin esiin mm. seuraavia asioita:

- Hallintotyöryhmä käsittelee tulevan CAP-suunnitelman hallinnointiin liittyviä kysymyksiä, mutta sen lisäksi hallinnointi ja yksinkertaistaminen pitää ottaa huomioon kaikkien työpajojen valmistelussa esityksissä
- Yhteensovitus muiden EU-rahastojen kanssa on edelleen tärkeä, vaikka maaseuturahasto ja maatalousrahasto eivät ole tulevilla ohjelmakaudella osa kumppanuussopimusta.
- EU:n monivuotisten rahoituskehysten leikkaukset tulevat vaikuttamaan CAP-suunnitelmaan merkittävästi. Olisi myös tärkeää tietää mahdollisimman aikaisin, mikä on maaseuturahaston kansallinen osarahoitusprosentti.
- CAP-suunnitelman SWOT-analyysin laatimiseen kannattaa kiinnittää erityistä huomiota, jotta sitä voidaan hyödyntää mahdollisimman hyvin muussa CAP-suunnitelman valmistelussa ja valinnoissa.
- Uudesta AKIS-mallista ja CAP-verkostosta sekä niiden linkittymisestä CAP-suunnitelman kokonaisuuteen tarvitaan lisää tietoa. Tämä päätettiin ottaa seuraavan kokouksen asialistalle.

Työryhmän työsuunnitelma hyväksyttiin. Todettiin, että asioiden käsittelyjärjestykseen tulee todennäköisesti muutoksia työn edetessä, mm. siksi että vielä ei ole tiedossa työpajojen tarkkoja aikatauluja.

5. Työryhmän viestintä

Puheenjohtaja totesi, että työryhmän jäsenten tehtävä on viestiä omille taustaryhmilleen valmistelun sisällöistä sitä mukaan kuin valmistelu etenee.

6. Maaseutu2030 –työn tulokset

Sanna Sihvola/ MMM kertoi Maaseutu2030 –työn tuloksista. Touko-kesäkuussa järjestettiin kaksi innovaatioleiriä, joiden osallistajat pohtivat maaseutualueiden mahdollisia kehityssuuntia vuoteen 2030 mennessä. Työn tulokset löytyvät maaseutu.fi –sivuilta. Työllä halutaan varmistaa, ettei tulevan rahoituksen suuntaamisessa muodostu katvealueita.

Keskustelussa nostettiin tulevaisuuden suunnittelussa huomioitavaksi mm. eri rahoitusvälineiden väliset rajapinnat, maaseudun tavoitettavuus ja moninaisuus, käynnissä olevien muutosten sisäistäminen sekä teknologian kehittyminen. Myös edellisten ohjelmakausien tuloksista tarvitaan tietoa valmistelun pohjaksi.

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 17.12.2018 klo 9:30 alkaen.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:30.